

ภาคผนวก จ

แบบสอบถามผู้ต้องขังที่เข้ารับการอบรมพัฒนาจิตใจผู้ต้องขังหญิง  
ในทัณฑสถานหญิงกลาง  
(หลังการฝึกอบรม)

แบบสอบถามแบบสอบถามผู้ต้องขังที่เข้ารับการอบรมพัฒนาจิตใจผู้ต้องขังหญิงในทัณฑสถานหญิงกลาง  
(หลังการฝึกอบรม)

เรื่อง

การศึกษากระบวนการพัฒนาจิตใจของผู้ต้องขังหญิงในทัณฑสถานหญิงกลางตามหลักพุทธธรรม

คำแนะนำ โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างหรือทำเครื่องหมาย / ลงใน ☐ หรือช่องที่กำหนดให้  
โดยตรง กับความเป็นจริงหรือความคิดเห็นของท่าน

ส่วนที่ ๑ ลักษณะทางประชากรและสังคม

๑. ปัจจุบันท่านอายุ

- |                                        |                                     |                                      |
|----------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------------------|
| <input type="checkbox"/> ต่ำกว่า ๒๐ ปี | <input type="checkbox"/> ๒๑ – ๓๐ ปี | <input type="checkbox"/> ๓๑-๔๐ ปี    |
| <input type="checkbox"/> ๔๑-๕๐ ปี      | <input type="checkbox"/> ๕๑-๖๐ ปี   | <input type="checkbox"/> ๖๑ ปีขึ้นไป |

๒. สถานภาพสมรส

- ☐ โสด    ☐ สมรสอยู่ด้วยกัน    ☐ สมรสแยกกันอยู่    ☐ หม้าย    ☐ หย่าร้าง

๓. ระดับการศึกษาสูงสุดของท่าน

- |                                                 |                                         |                                           |
|-------------------------------------------------|-----------------------------------------|-------------------------------------------|
| <input type="checkbox"/> ไม่เรียนหนังสือ        | <input type="checkbox"/> ประถมศึกษา     | <input type="checkbox"/> มัธยมศึกษาตอนต้น |
| <input type="checkbox"/> มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. | <input type="checkbox"/> อนุปริญญา/ปวส. | <input type="checkbox"/> ปริญญาตรี        |
| <input type="checkbox"/> ปริญญาโท               |                                         |                                           |

๓. อาชีพก่อนต้องโทษ

- |                                      |                                                |                                            |
|--------------------------------------|------------------------------------------------|--------------------------------------------|
| <input type="checkbox"/> ลูกจ้าง     | <input type="checkbox"/> ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว  | <input type="checkbox"/> เกษตรกรรม         |
| <input type="checkbox"/> เลี้ยงสัตว์ | <input type="checkbox"/> รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ | <input type="checkbox"/> นักเรียน/นักศึกษา |
| <input type="checkbox"/> ว่างงาน     | <input type="checkbox"/> แม่บ้าน               | <input type="checkbox"/> อื่นๆ.....        |

๔. ประเภทคดี

- |                                                   |                                                                               |                                          |
|---------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|
| <input type="checkbox"/> ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์   | <input type="checkbox"/> พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ                                 | <input type="checkbox"/> ความผิดต่อชีวิต |
| <input type="checkbox"/> ความผิดต่อร่างกาย        | <input type="checkbox"/> ความผิดเกี่ยวกับเพศ                                  |                                          |
| <input type="checkbox"/> ความผิดอันตรายต่อประชาชน | <input type="checkbox"/> อื่นๆ (พ.ร.บ.ป่าไม้/การพนัน/อาวุธ/บุกรุก/ลหุโทษ ฯลฯ) |                                          |

๕. ศาสนาที่นับถือ

- |                               |                                 |                                 |                                |
|-------------------------------|---------------------------------|---------------------------------|--------------------------------|
| <input type="checkbox"/> พุทธ | <input type="checkbox"/> คริสต์ | <input type="checkbox"/> อิสลาม | <input type="checkbox"/> อื่นๆ |
|-------------------------------|---------------------------------|---------------------------------|--------------------------------|

๖. ในคดีปัจจุบันท่านกระทำผิดเป็นครั้งที่

- |                                   |                                     |                                     |                                            |
|-----------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------------------------|
| <input type="checkbox"/> ครั้งแรก | <input type="checkbox"/> ครั้งที่ ๒ | <input type="checkbox"/> ครั้งที่ ๓ | <input type="checkbox"/> มากกว่าครั้งที่ ๓ |
|-----------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------------------------|

๓. ท่านเคยมีประวัติเสพยาเสพติดต่างๆ มาก่อนหรือไม่

☐ เคย

☐ ไม่เคย

๔. ท่านมีรายได้ต่อเดือนประมาณ

☐ ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท

☐ ๕,๐๐๑ – ๖,๐๐๐ บาท

☐ ๖,๐๐๑ – ๗,๐๐๐ บาท

☐ ๗,๐๐๑ – ๘,๐๐๐ บาท

☐ ๘,๐๐๑ – ๙,๐๐๐ บาท

☐ ๙,๐๐๑ – ๑๐,๐๐๐ บาท

☐ ไม่มีรายได้

๕. ท่านเคยเข้ารับการฝึกอบรมธรรมะหรือเข้าร่วมโครงการเรือนจำเรือนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาจิตใจผู้ต้องขังที่ทัณฑสถานหญิงกลางจัดขึ้นมาก่อนหรือไม่

☐ ไม่เคย

☐ เคย ๑-๒ ครั้ง

☐ เคย ๓-๔ ครั้ง

☐ เคย ๕-๖ ครั้ง

☐ เคย ๗ ครั้งขึ้นไป

☐ อื่นๆ (ระบุ).....

๑๐. ก่อนต้องโทษท่านทำบุญเป็นประจำหรือไม่

☐ เป็นประจำ

☐ เป็นบางครั้ง

☐ นานๆ ครั้ง

☐ ไม่เคย

## ส่วนที่ ๒ ประสพการณ์ในการศึกษาธรรมศึกษา

| ท่านมีประสพการณ์ในการศึกษาธรรมอย่างไร                                                                                             | ระดับของทัศนคติหรือความคิดเห็น |     |      |        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|-----|------|--------|
|                                                                                                                                   | มากที่สุด                      | มาก | น้อย | ไม่เคย |
| ๑. ท่านได้เข้ารับการอบรมธรรมะหรือเข้าร่วมโครงการเรือนจำเรือนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาจิตใจผู้ต้องขังที่ทัณฑสถานหญิงกลางจัดขึ้น |                                |     |      |        |
| ๒. ท่านได้ฟังวิทยากร(เช่น พระสงฆ์ อนุศาสนาจารย์ นักบวช ฯลฯ)เทศน์หรืออบรมศีลธรรมแก่ผู้ต้องขังในทัณฑสถานหญิงกลาง                    |                                |     |      |        |
| ๓. ท่านมีความเอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือเพื่อนที่ได้รับความเดือดร้อน                                                                     |                                |     |      |        |
| ๔. ท่านมีความอ่อนน้อม ถ่อมตน                                                                                                      |                                |     |      |        |
| ๕. ท่านเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพ่อแม่ ครู ผู้มีพระคุณ                                                                    |                                |     |      |        |
| ๖. ท่านมีความเอื้อเฟื้อ เสียสละ แบ่งปันอาหารและสิ่งของแก่ผู้อื่น                                                                  |                                |     |      |        |
| ๗. ท่านมีความเกรงกลัวต่อบาป                                                                                                       |                                |     |      |        |
| ๘. ท่านเคยล่วงละเมิดศีล ๕                                                                                                         |                                |     |      |        |
| ๙. ท่านเคยยกตนข่มผู้อื่นแห่งรังแก                                                                                                 |                                |     |      |        |
| ๑๐. ท่านได้ไหว้พระ สวดมนต์ก่อนนอน                                                                                                 |                                |     |      |        |
| ๑๑. ท่านเคยเอาเปรียบผู้อื่น                                                                                                       |                                |     |      |        |

### ส่วนที่ ๓ ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติธรรม

| ท่านเห็นด้วยกับรูปแบบต่างๆ ของการอบรมพัฒนาจิตใจ<br>แก่ผู้ต้องขังของทัณฑสถานต่อไปนี้ อย่างไร? | ระดับของทัศนคติหรือความคิดเห็น |                 |                         |                  |                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|-----------------|-------------------------|------------------|----------------------------|
|                                                                                              | เห็นด้วย<br>มากที่สุด          | เห็นด้วย<br>มาก | เห็นด้วย<br>ปาน<br>กลาง | เห็นด้วย<br>น้อย | เห็นด้วย<br>น้อย<br>ที่สุด |
| ๑.สถานที่ในการอบรมพัฒนาจิตใจในทัณฑสถาน                                                       |                                |                 |                         |                  |                            |
| ๒.ระยะเวลาในการอบรม                                                                          |                                |                 |                         |                  |                            |
| ๓.การให้คำแนะนำและการให้บริการของเจ้าหน้าที่เรือนจำ                                          |                                |                 |                         |                  |                            |
| ๔.สภาพแวดล้อมในการฝึกอบรมและจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม                                        |                                |                 |                         |                  |                            |

### ส่วนที่ ๔ ความคิดเห็นด้านประโยชน์ที่ผู้ต้องขังได้รับจากการฝึกอบรมพัฒนาจิตใจ

| ท่านมีความคิดเห็นต่อประโยชน์ที่ได้จากการอบรม<br>พัฒนาจิตใจ อย่างไร?                     | ระดับของทัศนคติหรือความคิดเห็น |                 |                         |                  |                            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|-----------------|-------------------------|------------------|----------------------------|
|                                                                                         | เห็นด้วย<br>มากที่สุด          | เห็นด้วย<br>มาก | เห็นด้วย<br>ปาน<br>กลาง | เห็นด้วย<br>น้อย | เห็นด้วย<br>น้อย<br>ที่สุด |
| ๑.ช่วยให้รู้จักและเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น                                               |                                |                 |                         |                  |                            |
| ๒.ช่วยให้มีสติระลึกรู้ตัวมาควบคุมตนเอง<br>ไม่ให้เครียดและวิตกกังวล                      |                                |                 |                         |                  |                            |
| ๓.ช่วยให้เห็นคุณค่าของศีล๕ และหลักธรรมอื่นๆ                                             |                                |                 |                         |                  |                            |
| ๔.ช่วยให้เกิดเมตตาธรรมเห็นความทุกข์ของตนเองและ<br>ผู้อื่น                               |                                |                 |                         |                  |                            |
| ๕.สามารถยอมรับความผิดพลาดของตนเองพร้อมที่จะ<br>แก้ไขพฤติกรรมของตนเองให้ดีขึ้น           |                                |                 |                         |                  |                            |
| ๖.เกิดศรัทธาในพระพุทธศาสนาและเชื่อมั่นในกฎแห่ง<br>กรรม                                  |                                |                 |                         |                  |                            |
| ๗.สามารถรักษาศีล๕ และนำหลักธรรมมาประพฤติปฏิบัติ<br>ในชีวิตประจำวันได้                   |                                |                 |                         |                  |                            |
| ๘.ได้รู้จักหลักการเจริญจิตภาวนา การนั่งสมาธิแผ่เมตตา<br>และนำไปปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่อง |                                |                 |                         |                  |                            |
| ๙.ช่วยให้จิตใจผ่องใสเยือกเย็นปล่อยวางได้                                                |                                |                 |                         |                  |                            |
| ๑๐.ช่วยให้รู้จักสังขารความเป็นจริงของชีวิต                                              |                                |                 |                         |                  |                            |
| ๑๑.ช่วยให้เกิดความเกรงกลัวต่อผลของความชั่ว                                              |                                |                 |                         |                  |                            |

|                                                                            |  |  |  |  |  |
|----------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|--|
| ๑๒. ช่วยให้ความทุกข์กายทุกข์ใจบรรเทาลง                                     |  |  |  |  |  |
| ๑๓. ช่วยพัฒนาให้มีความคิดที่กว้างไกล หรือมีวิสัยทัศน์                      |  |  |  |  |  |
| ๑๔. ช่วยพัฒนาให้มีความรู้ และมีความประพฤติที่ดีงาม                         |  |  |  |  |  |
| ๑๕. ช่วยสอนให้เตือนตนด้วยตนเอง (อดตนา โจท ทชุตตาน)                         |  |  |  |  |  |
| ๑๖. ช่วยสอนให้เอาชนะตนด้วยตนเอง (อดตา หเว ชิตเสยโย)                        |  |  |  |  |  |
| ๑๗. ช่วยสอนให้พัฒนาตนจนสามารถเป็นที่พึ่งของตนด้วยตนเอง (อดตานิ อดตโน นาโถ) |  |  |  |  |  |
| ๑๘. ช่วยให้มองโลกในแง่ที่ดีขึ้น                                            |  |  |  |  |  |

ส่วนที่ ๕ ความเหมาะสมของเนื้อหาหลักธรรมที่ใช้ในการพัฒนาจิตใจของผู้ต้องขังหญิงในทัณฑสถานหญิงกลาง

| ท่านเห็นด้วยกับความเหมาะสมของเนื้อหาหลักธรรมที่ใช้ในการอบรมพัฒนาจิตใจแก่ผู้ต้องขังของทัณฑสถานต่อไปอย่างไร?                                                                                                             | ระดับของทัศนคติหรือความคิดเห็น |             |                 |              |                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|-------------|-----------------|--------------|--------------------|
|                                                                                                                                                                                                                        | เห็นด้วยมากที่สุด              | เห็นด้วยมาก | เห็นด้วยปานกลาง | เห็นด้วยน้อย | เห็นด้วยน้อยที่สุด |
| ๑. เนื้อหาหลักธรรมเกี่ยวกับ ไตรสิกขา ๓ หมายถึง สติ สมาธิ ปัญญา คือ ข้อปฏิบัติอบรมกาย วาจาใจ และปัญญา ทำให้กาย วาจา ใจ สงบไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ทำให้สามารถที่จะทำใหจิตสงบได้ง่ายในการทำสมาธิ                    |                                |             |                 |              |                    |
| ๒. เนื้อหาหลักธรรมเกี่ยวกับ บุญกิริยาวัตถุ ๑๐ ที่ตั้งแห่งการทำบุญ หลักการทำความดี ๑๐ ประการ ซึ่งเป็นสิ่งที่ตั้งแห่งการกระทำบุญ หรือเรื่องแห่งการกระทำบุญ เป็นเครื่องชำระฟอกล้างความชั่ว ทำให้เกิดความสุขที่ได้ทำความดี |                                |             |                 |              |                    |
| ๓. เนื้อหาหลักธรรมเกี่ยวกับ สังคหวัตถุ ๔ ธรรมสำหรับเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจ สงเคราะห์ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน พุดจาอ่อนหวาน เอื้อเฟื้อ เกื้อกูล หรือเป็นหลักการสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน                                  |                                |             |                 |              |                    |
| ๔. เนื้อหาหลักธรรมเกี่ยวกับ เบญจศีล (ศีล ๕) ข้อ                                                                                                                                                                        |                                |             |                 |              |                    |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |  |  |  |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|--|
| ปฏิบัติพื้นฐาน เพื่อความดีงามในส่วนบุคคล และสังคม<br>รอบข้าง ได้แก่ เว้นจากการฆ่าสัตว์ เว้นจากการพูดเท็จ<br>เว้นจากการประพฤติดิฉินกาม เว้นจากการลักทรัพย์<br>เว้นจากการดื่มน้ำเมา                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |  |  |  |  |
| ๕.เนื้อหาหลักธรรมเกี่ยวกับ ทิส ๖ การปฏิบัติหน้าที่ต่อ<br>บุคคลที่สัมพันธ์กับตนให้ถูกต้องตามฐานะทั้ง ๖ ได้แก่<br>บุตรธิดาพึงเคารพบิดามารดา / บิดามารดาพึงอนุเคราะห์<br>บุตรธิดา, ศิษย์พึงแสดงความเคารพนับถือครูอาจารย์/<br>ครูบาอาจารย์พึงอนุเคราะห์ศิษย์, สามเณรพึงให้เกียรติ<br>บำรุงภรรยา/ภรรยาพึงอนุเคราะห์สามเณร, มิตรสหายพึง<br>ปฏิบัติต่อมิตรสหาย, นายจ้างพึงบำรุงคนรับใช้ และ<br>คนงาน/คนงานย่อมอนุเคราะห์นายจ้าง, กุลบุตรพึง<br>แสดงความเคารพต่อผู้ทรงศีล/ผู้ทรงศีลพึงบอกทาง<br>สวรรค์ให้กุลบุตร                            |  |  |  |  |  |
| ๖.เนื้อหากระบวนการอบรมที่เน้น การเสริมสร้าง<br>ความรู้ความเข้าใจชีวิตตามหลักพุทธ เข้าใจหลักโลก<br>ธรรม ๔ อันได้แก่ ลาภ, ยศ, สรรเสริญ, สุข / เสื่อม<br>ลาภ, เสื่อมยศ, นินทา, ทุกข์ ซึ่งทั้ง ๘ ประการเหล่านี้<br>เป็นเพียงผลพลอยได้ของชีวิต และอาจใช้เป็นเครื่องมือ<br>หรืออุปกรณ์ของชีวิต ในการให้คุณค่าให้โทษแก่ตนเอง<br>และผู้อื่นได้เท่านั้น ซึ่งจะต้องดำเนินไปควบคู่กับหลัก<br>ของอริยสัจ ๔ ตลอดจนทำความเข้าใจในการแก้ปัญหา<br>ของทุกข์ ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ จึงจะได้ชื่อว่าปฏิบัติ<br>ตามคำสอนของหลักพุทธศาสนาอย่างแท้จริงนั้น |  |  |  |  |  |

| ท่านเห็นด้วยกับความเหมาะสมของเนื้อหาหลักธรรมที่ใช้<br>ในการอบรมพัฒนาจิตใจแก่ผู้ต้องขังของทัณฑสถาน<br>ต่อไปนี้หรือไม่?                                                                                                      | ระดับของทัศนคติหรือความคิดเห็น |                 |                         |                  |                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|-----------------|-------------------------|------------------|----------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                            | เห็นด้วย<br>มากที่สุด          | เห็นด้วย<br>มาก | เห็นด้วย<br>ปาน<br>กลาง | เห็นด้วย<br>น้อย | เห็นด้วย<br>น้อย<br>ที่สุด |
| ๗.เนื้อหากระบวนการอบรมที่เน้น การเสริมสร้าง<br>จริยธรรมตามหลักพุทธ เน้นการปฏิบัติตามมัชฌิมาปฏิปทา<br>(ทางสายกลาง) โดยให้ความสำคัญกับผู้ที่มีจริยธรรม หรือ<br>ปฏิบัติตาม มัชฌิมาปฏิปทา ทางสายกลางอันนำไปสู่ความ<br>ดับทุกข์ |                                |                 |                         |                  |                            |
| ๘.เนื้อหากระบวนการอบรมที่เน้น การพัฒนาจิตภาวนา<br>ตามแนวสติปัฏฐาน ๔ (พิจารณาภายในกาย, เวทนาใน<br>เวทนา, จิตในจิต, ธรรมในธรรม                                                                                               |                                |                 |                         |                  |                            |

ส่วนที่ ๖ ความเหมาะสมในเรื่องของระยะเวลาในการอบรมพัฒนาจิตใจของผู้ต้องขังหญิง  
ในทัณฑสถานหญิงกลาง

| ท่านเห็นด้วยกับความเหมาะสมของระยะเวลาในการอบรม<br>พัฒนาจิตใจแก่ผู้ต้องขังของทัณฑสถานต่อไปนี้ อย่างไร? | ระดับของทัศนคติหรือความคิดเห็น |                 |                         |                  |                            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|-----------------|-------------------------|------------------|----------------------------|
|                                                                                                       | เห็นด้วย<br>มากที่สุด          | เห็นด้วย<br>มาก | เห็นด้วย<br>ปาน<br>กลาง | เห็นด้วย<br>น้อย | เห็นด้วย<br>น้อย<br>ที่สุด |
| ๑.การฝึกอบรมจิตตภาวนารุ่น ๒๕ วันๆ ละ ๑ ชั่วโมง                                                        |                                |                 |                         |                  |                            |
| ๒.พระสงฆ์แสดงธรรมในวันหยุด สัปดาห์ละ ๑ ครั้งๆ ละ<br>๒ ชั่วโมง                                         |                                |                 |                         |                  |                            |
| ๓.การอบรมผู้ต้องขังเข้าใหม่หรือแรกจับรุ่นละ ๓๐ วันๆ<br>ละ ๒ ชั่วโมง                                   |                                |                 |                         |                  |                            |
| ๔.การอบรมผู้ต้องขังแยกตามฐานความผิด สัปดาห์ละ ๒<br>วันๆ ละ ๒ ชั่วโมง                                  |                                |                 |                         |                  |                            |
| ๕.การอบรมผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมไม่น่าไว้วางใจ วันละ<br>๒ ชั่วโมง                                     |                                |                 |                         |                  |                            |
| ๖.การอบรมผู้ต้องขังทุกประเภท โดยวิทยากรภายนอก<br>เดือนละ ๑ ครั้งๆ ละ ๒ ชั่วโมง                        |                                |                 |                         |                  |                            |
| ๗.การอบรมผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษเดือนละ ๑ รุ่นๆ ละ ๑<br>สัปดาห์                                          |                                |                 |                         |                  |                            |

|                                                                                                |  |  |  |  |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|--|
| ๘.การอบรมโดยพระวิปัสสนาจารย์ และวิทยากรภายนอก<br>ในโอกาสวันสำคัญของชาติและศาสนา เป็นเวลา ๓ วัน |  |  |  |  |  |
| ๙.การอบรมโดยพระวิปัสสนาจารย์ และวิทยากร ภายนอก<br>เป็นรุ่นๆ ละ ๕ – ๗ วัน                       |  |  |  |  |  |
| ๑๐. การอบรมโดยพระวิปัสสนาจารย์ และวิทยากร<br>ภายนอก แบบบูรณาการ เข้มข้น ๕ สัปดาห์              |  |  |  |  |  |

**ส่วนที่ ๗ ความคิดเห็นต่อรูปแบบในการอบรมพัฒนาจิตใจของผู้ต้องขังหญิง ในทัณฑสถานหญิงกลางใน  
อนาคต**

| ท่านเห็นด้วยกับรูปแบบในการอบรมพัฒนาจิตใจแก่<br>ผู้ต้องขังของทัณฑสถานใดควรดำเนินการต่อไปในในอนาคต<br>อย่างไร?      | ระดับของทัศนคติหรือความคิดเห็น |                 |                         |                  |                            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|-----------------|-------------------------|------------------|----------------------------|
|                                                                                                                   | เห็นด้วย<br>มาก<br>ที่สุด      | เห็นด้วย<br>มาก | เห็นด้วย<br>ปาน<br>กลาง | เห็นด้วย<br>น้อย | เห็นด้วย<br>น้อย<br>ที่สุด |
| ๑.การอบรมต้องไม่ทำให้ผู้ต้องขังรู้สึกเบื่อหน่ายเมื่อได้นั่ง<br>สมาธิหรือเจริญสติภาวนา                             |                                |                 |                         |                  |                            |
| ๒.สภาพแวดล้อมภายในทัณฑสถานควรเหมาะสมกับการ<br>ปฏิบัติธรรมหรือพัฒนาจิตใจ                                           |                                |                 |                         |                  |                            |
| ๓.ควรแสดงให้ผู้ต้องขังเห็นว่า การนั่งสมาธิหรือเจริญสติ<br>ภาวนาเป็นประโยชน์ ไม่ทำให้ทรมานร่างกาย                  |                                |                 |                         |                  |                            |
| ๔.พระสงฆ์ที่เข้ามาเทศน์ในทัณฑสถาน ควรเทศน์ได้อย่าง<br>น่าสนใจเข้าใจง่าย                                           |                                |                 |                         |                  |                            |
| ๕.ท่านรู้สึกสบายใจและคลายทุกข์ เมื่อได้ฟังธรรมะหรือฟัง<br>เทศน์                                                   |                                |                 |                         |                  |                            |
| ๖.ทัณฑสถานได้จัดแบ่งเวลาให้ผู้ต้องขังเข้าร่วมกิจกรรม<br>ทางศาสนาและฝึกวิชาชีพอย่างเหมาะสม                         |                                |                 |                         |                  |                            |
| ๗.ทัณฑสถานควรมีการนำวิทยากรจากภายนอกมาให้ความ<br>รู้ตลอดจนจัดอบรมพัฒนาจิตใจให้แก่ผู้ต้องขังอย่าง<br>สม่ำเสมอ      |                                |                 |                         |                  |                            |
| ๘.ทัณฑสถานควรเน้นฝึกอบรมพัฒนาจิตใจให้แก่ผู้ต้องขัง<br>โดยเน้นการเจริญสติจิตภาวนาตามหลักสติปัฏฐาน ๔ ให้<br>มากขึ้น |                                |                 |                         |                  |                            |
| ๙.ควรนำเทคโนโลยีเกี่ยวกับโสตทัศนูปกรณ์ เช่น เทป<br>สวดมนต์บทที่มีเนื้อหาลึกซึ้งกินใจมาช่วยสอนหรือ                 |                                |                 |                         |                  |                            |

|                                                                                                                                                                                    |  |  |  |  |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|--|
| ฝึกอบรมให้มากขึ้น                                                                                                                                                                  |  |  |  |  |  |
| ๑๐.ควรนำเทคโนโลยีเกี่ยวกับโสตทัศนูปกรณ์ เช่น เทป<br>ธรรมะ ที่มีการบรรยายในหลักธรรม ๕ ประการ คือ<br>ไตรสิกขา ๓, บุญกิริยาวัตถุ ๑๐, สังคหวัตถุ ๔, เบญจศีล<br>และทศ ๖ มาใช้ให้มากขึ้น |  |  |  |  |  |
| ๑๑.ควรนำเทคโนโลยีเกี่ยวกับโสตทัศนูปกรณ์ เช่น เทป<br>ธรรมะ ที่มีการบรรยายในการปฏิบัติแนวสติปัฏฐาน ๔ มา<br>ใช้ให้มากขึ้น                                                             |  |  |  |  |  |
| ๑๒.ควรนำเทคโนโลยีเกี่ยวกับโสตทัศนูปกรณ์ เช่น<br>หนังสือธรรมะที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับหลักธรรม ๕ ประการ<br>มาใช้ให้มากขึ้น                                                              |  |  |  |  |  |
| ๑๓.ควรจัดให้มีการประกวดแข่งขันสวดมนต์ของผู้ต้องขัง<br>โดยมีสิ่งจูงใจคือรางวัลให้แก่ผู้ชนะการประกวด                                                                                 |  |  |  |  |  |
| ๑๔.ควรจัดให้มีโครงการจิตอาสา “พี่สอนน้องฟังธรรม”<br>พี่หนึ่งคน สอนน้อง ๒ คน                                                                                                        |  |  |  |  |  |
| ๑๕.ควรเน้นการสอนหลักธรรมที่นำไปประยุกต์ใช้กับการ<br>ดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันให้กับผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ<br>จากเรือนจำ                                                             |  |  |  |  |  |
| ๑๖.ควรปรับปรุงตารางกิจวัตรประจำวันของผู้ต้องขังให้มี<br>เวลาว่างมากขึ้นเพื่อศึกษาค้นคว้าหลักธรรมจากห้องสมุด<br>ของเรือนจำได้                                                       |  |  |  |  |  |
| ๑๗.ควรเน้นการอบรมที่เปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังได้อภิปราย<br>ซักถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเป็นกลุ่มให้มากขึ้น                                                                          |  |  |  |  |  |
| ๑๘.ควรมีคู่มือการอบรมพัฒนาจิตใจไว้สำหรับผู้ต้องขังเข้า<br>ใหม่เป็นการเฉพาะ                                                                                                         |  |  |  |  |  |
| ๑๙.ควรสนับสนุนให้ผู้ต้องขังได้จัดตั้งชมรมพุทธศาสตร์<br>ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของทัณฑสถานฯ                                                                                              |  |  |  |  |  |
| ๒๐.ควรจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพในเรื่องของแสง<br>สว่างในพื้นที่สำหรับการพัฒนาจิตใจผู้ต้องขัง ระบบการ<br>ถ่ายเทอากาศ อุณหภูมิ เสียงให้เหมาะสมกับการอบรม<br>พัฒนาจิตใจ                 |  |  |  |  |  |
| ๒๑.ควรมีการจัดการสภาพแวดล้อมภายนอกสถานที่อบรม<br>พัฒนาจิตใจหรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่เหมาะสม                                                                                  |  |  |  |  |  |

|                                                                                                                                                                                                        |  |  |  |  |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|--|
| ๒๒. ควรมีการจัดสรรวัสดุอุปกรณ์ที่มีความทันสมัย<br>เพียงพอและเหมาะสมกับการอบรมพัฒนาจิตใจ                                                                                                                |  |  |  |  |  |
| ๒๓. ควรมีการติดตามประเมินผลการอบรมพัฒนาจิตใจ<br>ตามหลักพุทธธรรมทั้งในด้านการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม<br>ความฉลาดทางอารมณ์ และความก้าวหน้าทางด้านจิตใจทั้ง<br>กับเพื่อนผู้ต้องขังและผู้บังคับบัญชาในทัณฑสถาน |  |  |  |  |  |

ส่วนที่ ๘ ข้อเสนอแนะอื่นๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้เป็นอย่างดียิ่ง